

[Tiimi tai työryhmä]

Vahvistettu hallituksen päätöksellä 26.1.2017

Rovaniemen koulutus kuntayhtymän tietoturvapoliittikka

Sisällysluettelo:

1. Johdanto	2
2. Tietoturvapoliittikan tavoite	2
2.1. Tietoturvallisuuden käsite ja merkitys	2
2.2. Määritelmät	2
3. Tietoturvatointia ohjaavat tekijät	3
4. Tietoturvallisuuteen kohdistuvat uhat	3
5. Tietoturvallisuuden merkitys organisaatiolle	3
5.1. Toiminnan kannalta elintärkeitä palvelutehtävät ja turvattavat kohteet	3
5.2. Tietoturvaperaiaatteet	3
5.3. Tietoturvallisuuden toteutumista tukevia käytäntöjä	4
6. Turvatoimien priorisointi	4
7. Tietoturvallisuuden hallintajärjestelmä	4
8. Tietoturvavastuut	5
8.1. Organisaation tietoturvavastuut	5
8.2. Organisaation yhteistyökumppaneiden vastuut	5
9. Tietoturvakoulutus ja -ohjeet	5
10. Tietoturvallisuudesta tiedottaminen	5
11. Tietoturvallisuuden toteutumisen valvonta	5
12. Toiminta poikkeustilanteissa ja -oloissa	5

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä

26.1.2017

Versio
Hyväksytty

[Tiimi tai työryhmä]

1. Johdanto

Tietoturvapoliittikka on Rovaniemen koulutuskuntayhtymän hallituksen vahvistama sisäinen toimintatapamääräys, joka jaetaan tiedoksi ja noudatettavaksi koko henkilöstölle. Tietoturvapoliittikan periaatteita noudatetaan myös Rovaniemen koulutuskuntayhtymän yhteistyökumppaneiden kanssa tehtävissä sopimuksissa sekä sidosryhmien käyttäjille laadittavissa ohjeissa.

Tätä tietoturvapoliittikkaa täydentävät erikseen laaditut käyttö- ja ylläpito-ohjeet ja se tulee huomioida kaikessa Rovaniemen koulutuskuntayhtymän ohjeistuksessa.

2. Tietoturvapoliittikan tavoite

Rovaniemen koulutuskuntayhtymässä tietoturvallisuuden ensisijaisena päämääränä on Rovaniemen koulutuskuntayhtymän vastuulla olevien palveluiden jatkuvuuden turvaaminen.

Toimintalähtöisesti painottuvalla tietoturva-asioiden hoidolla tuetaan Rovaniemen koulutuskuntayhtymän ydintoiminnoille asetettuja vaatimuksia.

2.1. Tietoturvallisuuden käsite ja merkitys

Tietoturvallisuus kattaa järjestelyt, joilla pyritään varmistamaan tiedon käytettävyys, eheys ja luottamuksellisuus. Se edellyttää tietojen, järjestelmien, palveluiden ja tietoliikenteen asianmukaista suojaamista sekä normaali-, että poikkeusoloissa hallinnollisilla, teknisillä ja muilla toimenpiteillä. Tietojen luottamuksellisuutta, eheyttä ja käytettävyyttä turvataan laitteisto- ja ohjelmistovikojen, luonnontapahtumien sekä tahallisten, tuottamuksellisten tai tapaturmaisten tekojen aiheuttamilta uhkilta ja vahingoilta.

Tietoturvallisuus on toimintatapa, jonka tavoitteena on tietojärjestelmien ja toiminnan jatkuvuutta uhkaavien riskien hallinta. Se on edellytys Rovaniemen koulutuskuntayhtymän ydintoimintojen hoitamiseksi.

2.2. Määritelmät

Tietoturvallisuuden keskeisillä käsitteillä tarkoitetaan seuraavaa:

Luottamuksellisuus: tietojen säilyminen luottamuksellisina ja tietoihin, tietojenkäsittelyyn ja tietoliikenteeseen kohdistuvien oikeuksien säilyminen vaarantumiselta ja loukkauksilta.

Eheys: tietojen tai tietojärjestelmän aitous, väärentämättömyys, sisäinen ristiriidattomuus, kattavuus, ajantasaisuus, oikeellisuus ja käyttökelpoisuus sekä ominaisuus, että tietoa tai viestiä ei ole valtuudettomasti muutettu, ja että mahdolliset muutokset voidaan todentaa kirjausketjusta.

Käytettävyys: ominaisuus, että tieto, tietojärjestelmä tai palvelu on siihen oikeutetuille saatavilla ja hyödynnettävissä haluttuna aikana ja vaaditulla tavalla.

Todentaminen (autentikointi): varmistuminen kohteen todenmukaisuudesta, oikeellisuudesta ja alkuperästä tai varmistuminen käyttäjän aitoudesta halutulla luottamustasolla.

Kiistämättömyys; tietoverkossa eri menetelmin saatava näyttö siitä, että tietty henkilö on lähettänyt tietyn viestin (alkuperän kiistämättömyys), vastaanottanut tietyn viestin (luovutuksen kiistämättömyys), tai että tietty viesti tai tapahtuma on jätetty käsiteltäväksi.

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä

26.1.2017

Versio
Hyväksytty

[Tiimi tai työryhmä]

3. Tietoturvatointia ohjaavat tekijät

Tietoturvatointia ohjataan säädöksin, ohjein ja suosituksin. Tärkeimmät Rovaniemen koulutuskuntayhtymän toimintaa tietoturvallisuuden ja tietosuojan näkökulmasta ohjaavat säädökset ovat laki ammatillisesta koulutuksesta, hallintolaki, yhteistoimintalaki, henkilötietolaki, laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta, asetus viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedonhallintatavasta, laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa, laki yksityisyyden suojasta työelämässä ja tietoyhteiskuntakaari sekä Rovaniemen koulutuskuntayhtymän hallintosääntö.

4. Tietoturvallisuuden kohdistuvat uhat

Tietoturvallisuuden kohdistuvat uhat aiheuttavat riskin tietojen, tietojärjestelmien tai tietoliikenteen luottamuksellisuudelle, eheydelle ja käytettävyydelle.

Henkilöiden mahdollinen osaamattomuus, huolimattomuus ja välinpitämättömyys aiheuttavat merkittävän uhan Rovaniemen koulutuskuntayhtymän tietoturvallisuudelle. Lisäksi uhkia aiheuttavat tietoisesti tehty tietojen väärinkäyttö, tietomurrot, virheellisesti toimivat ohjelmistot ja laitteet, tekniset ongelmat sekä Rovaniemen koulutuskuntayhtymälle palveluita tuottavien ulkopuolisten palveluiden tarjoajien toimet.

5. Tietoturvallisuuden merkitys organisaatiolle

Rovaniemen koulutuskuntayhtymän operatiivinen toiminta on huomattavan tieto- ja järjestelmäriippuvaista. Siitä syystä tietoriskien hallintaan tulee kiinnittää erityistä huomiota.

5.1. Toiminnan kannalta elintärkeät palvelutehtävät ja turvattavat kohteet

Rovaniemen koulutuskuntayhtymän toiminnan tietoturvallisuuden kannalta tärkeimmät turvattavat kohteet ovat henkilöt, tilat, laitteet, tietoliikenne, tietojärjestelmät, palvelut sekä tiedot ja tietoaineistot kaikissa olomuodoissaan.

Näiden kohteiden turvaamisen tavoitteena on operatiivisten järjestelmien ja sisäisen verkon toiminnan turvaaminen sekä palveluiden tuottaminen Rovaniemen koulutuskuntayhtymän sidosryhmille ja palveluiden tuottajille.

5.2. Tietoturvaperaatteet

Tietojenkäsittelyn turvaamisperiaatteita ovat ennaltaehkäisy, turvatoimien ajantasainen seuranta ja kehittäminen sekä tietojärjestelmien toiminnan ja käytön valvonta.

Rovaniemen koulutuskuntayhtymän tietojärjestelmien määrittely-, suunnittelu- ja toteutusvaiheissa on huomioidava mahdolliset järjestelmien käyttöön kohdistuvat riskit ja varauduttava niiden ennaltaehkäisyyn. Toteutusvaiheessa varmistetaan tarkoituksenmukaiset suojausmenettelyt, jolloin järjestelmien käyttäjillä on tietotarpeita vastaava käyttöympäristö. Periaatteena Rovaniemen koulutuskuntayhtymässä on tietojärjestelmien tietojen käytön salliminen vain työtehtävien hoitamiseen, kumppaneilla sopimusten ja lupien mukaisten tehtävien hoitamiseen.

[Tiimi tai työryhmä]

5.3. Tietoturvallisuuden toteutumista tukevia käytäntöjä

Toiminnan jatkuvuus tulee turvata jatkuvuussuunnittelulla, joka sisältää häiriöiden ennalta estämisen ja mahdollistaa niistä nopean toipumisen.

Tietojärjestelmien turvasuunnitelmissa, -järjestelyissä ja -ohjeissa varaudutaan tietoturvallisuutta koskevien laiminlyöntien, vahinkojen tai virheiden jälkikäteisselvittämiseen periaatteena kustannusten kohtuullisuus saatuun hyötyyn nähden. Periaatteet toteutetaan tietoturvasuunnitelmassa kuvatulla tavalla.

6. Turvatoimien priorisointi

Rovaniemen koulutuskuntayhtymän turvatoimien järjestys tilanteissa, joissa joudutaan toteuttamaan priorisointia:

- henkilön hengen tai terveyden turvaaminen
- arkaluonteisen tai muuten erittäin merkittävän tiedon luottamuksellisuuden turvaaminen
- tietojärjestelmien ja rekistereiden eheyden turvaaminen
- käyttö- ja toimintaympäristön käytettävyyden turvaaminen.

7. Tietoturvallisuuden hallintajärjestelmä

Tietoturvallisuuden hallintajärjestelmä on luonteeltaan viitekehys, joka koostuu mm. seuraavista toimintamalleista ja dokumenteista:

- tietoturvapoliittikka,
- tietoturvakäytännöt ja -periaatteet,
- tietoturvallisuuden perus- ja lisäohjeistus,
- tietoturvakoulutus,
- tietoturvapoikkeamien käsittely,
- tietoturvaraportointi johdolle,
- jatkuvuus- ja valmiussuunnitelmat,
- toimintaan liittyvät tietoturvaprosessit

Hallintajärjestelmä toteuttaa Rovaniemen koulutuskuntayhtymän strategiaa ja strategian toimeenpanosuunnitelmaa. Se kattaa tietoturvallisuuden yksityiskohtaisen organisoinnin, politiikat, suunnittelun, vastuut, menettelytavat, prosessit ja tarvittavat resurssit. Sen avulla myös seurataan ja arvioidaan tietoturvatoimien tehokkuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Järjestelmän jatkuva kehittäminen parantaa valmiuksia hallita tietoturvallisuutta systemaattisesti.

[Tiimi tai työryhmä]

8. Tietoturvavastuut

8.1. Organisaation tietoturvavastuut

Tietoturvallisuuden kehittäminen on jatkuvaa laaja-alaista toimintaa, jossa eri vastuuhenkilöryhmillä on omat tehtävänsä.

Tietoturvatoinnissa noudatetaan Rovaniemen koulutuskuntayhtymän mukaista organisointia ja vastuunjakoa. Tulosalueet vastaavat tietoturvallisuuden toteutumisesta omalla vastuualueellaan.

Tietoturvatoinnin ja tietoturvallisuuden hallintajärjestelmän kehittämisestä vastaa Rovaniemen koulutuskuntayhtymän tietohallinto-organisaatio ja Lapin korkeakoulukonsernin palvelukeskuksen IT-palvelualue.

8.2. Organisaation yhteistyökumppaneiden vastuut

Rovaniemen koulutuskuntayhtymälle palveluita tuottavat yritykset tulee velvoittaa nimeämään yritykseen tietoturvayhteyshenkilö, joka vastaa Rovaniemen koulutuskuntayhtymän ohjeistaman tietoturvatason noudattamisesta yrityksessä. Kumppaneille asetettavat tietoturva vaatimukset on kuvattu kunkin sopimuksen erillisessä liitteessä.

9. Tietoturvakoulutus ja –ohjeet

Tietoturvallisuus on sisällytetty Rovaniemen koulutuskuntayhtymän perehdytysprosessiin. Tietoturvakoulutusta järjestetään tarvittaessa.

Tietoturvaohjeistuksen sisällöstä ja ajantasaisuudesta vastaa Rovaniemen koulutuskuntayhtymän tietohallinto-organisaatio.

Kumppaneille laaditaan erillistä tietoturvaohjeistusta ja tietoturva-asiat sisällytetään kumppaneille järjestettävään koulutukseen.

10. Tietoturvallisuudesta tiedottaminen

Tietoturva-asioista tiedotetaan tarpeen mukaan. Tietoturva-asioiden sisäisestä tiedottamisesta vastaa Rovaniemen koulutuskuntayhtymän tietohallinto-organisaatio yhdessä viestinnästä vastaavien suunnittelijoiden kanssa.

Viestinnästä vastaavat suunnittelijat ovat vastuussa Rovaniemen koulutuskuntayhtymän ulkoisesta tiedottamisesta. Tietoturva-asioista ei aktiivisesti tiedoteta koulutuskuntayhtymän ulkopuolelle, mutta jos tiedottamistarvetta ilmenee, se hoidetaan kuten muukin ulkoinen tiedottaminen.

11. Tietoturvallisuuden toteutumisen valvonta

Jokainen Rovaniemen koulutuskuntayhtymän henkilöstöön kuuluva on velvollinen ilmoittamaan havaitsemistaan tietoturvallisuuden puutteista, uhkista tai menettelyvirheistä ICT-palvelupisteen kautta. Tietoturvallisuudesta annettujen ohjeiden toteutumisesta vastaa ja seuraa kukin tulosalue tai Rovaniemen koulutuskuntayhtymälle palveluja tuottava yritys omalla vastuualueellaan.

12. Toiminta poikkeustilanteissa ja –oloissa

Poikkeusoloissa toimitaan Rovaniemen koulutuskuntayhtymän valmiussuunnitelman menettelytapojen mukaisesti.

Poikkeusolojen toiminnan suunnittelusta vastaa kuntayhtymän johtaja.

Liitteet

Liite 1: Liitteen nimi

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä

26.1.2017

Versio
Hyväksytty

[Tiimi tai työryhmä]

Jakelu

Tiedoksi

Prosessi 0.5 Asiakirjapohjat

Tallennusnimi REDU Asiakirjapohja pysty, sisältää asetteluohjeet v1.docx
Tulostettu: 27.1.2017 klo 08:06